

Asia: VN/13839/2019

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion vientitakuista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion vientitakuista annetun lain muuttamiseksi

Lausuntopyyntöönne 20.9.2022 viitaten Finnvera Oyj lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Ehdotetulla lailla on tavoitteena selkeyttää valtion erityisrahoitusyhtiön erityisriskinottoon liittyvää päätöksentekomenettelyä ja parantaa yhtiön mahdollisuutta toteuttaa elinkeinopoliittista tehtäväänsä viennin edistämiseksi ja yritysten kansainvälistämiseksi.

Finnvera pitää ehdotetun lainmuutoksen tavoitetta nykyisen säädöksen selkeyttämisestä hyvänä. Finnvera pitää perusteltuina ehdotettuja muutoksia, joiden myötä nykyistä sääntelyä yhtenäistetään luopumalla erityisriskinoton perusteiden erottelusta korkean poliittisen riskin maissa ja korkean tulotason maissa sekä korkean riskin maita koskevasta valtuusmenettelystä luovutaan.

Finnvera pitää myöskin riittävänä ehdotettua erityisriskinoton enimmäisvastuumäärän nostoa 10 miljardiin euroon. Huomionarvoista on, että kyseessä ei ole erillinen vastuukiintiö, vaan erityisriskinottona myönnetyt vastuut kuuluvat myös valtion vientitakuista annetun lain 10 §:n mukaiseen 38 miljardin euron enimmäisvastuumäärän piiriin.

Ehdotetulla lainmuutoksella työ- ja elinkeinoministeriölle annetaan määräysenantovaltuus koskien Finnveran erityisriskinoton ohjausta. Finnvera pitää sinänsä positiivisena yhtiön riskinoton ohjauksen

ja siihen liittyvien toimintatapojen kehittämistä. Finnvera kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että hallituksen esityksen perusteluista ilmenevää Finnveran itsenäistä toimivaltaa rajaavaa riskinottokehystä ei ole vielä kuvattu, eikä esitetyn muutoksen vaikutuksia tältä osin pystytä arvioimaan. Perusteluissa mainitun riskinottokehysten suhde erityisriskinoton päätösprosessiin jää epäselväksi. Finnvera esittää harkittavaksi, että ehdotetun määräyksen antovaltuuden sijaan Finnveran riskinoton ohjaus toteutuisi jatkossakin omistajaohjauksen keinoin.

Finnveran riskinoton ohjaus on huomattavasti erityisriskinottoa laajempi kokonaisuus, kattaen koko vientitakuutoiminnan ja vientiluottojen rahoituksen sekä myös kotimaan toimintalain alaisen toiminnan. Hallituksen esityksen perusteluista tämä ei käy ilmi.

Finnvera kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että hallituksen esityksen perusteluiden mukaan Finnveran tulee erityisriskinottomenettelyn yhteydessä tuoda valtioneuvostolle esiin vientihankkeen elinkeinopoliittisia tosiseikkoja ja arvioida näitä esimerkiksi panos-tuotos-arviointimallin avulla. Ehdotetun muutoksen jälkeenkin nimenomaan ministeriön ja valtioneuvoston tehtävänä on arvioida hankkeen elinkeinopoliittinen vaikuttavuus ja ministeriöllä on usein tähän myös Finnveraa paremmat edellytykset. Finnveran näkemyksen mukaan ministeriön ja Finnveran roolit tulisi tältä osin vielä tarkentaa perusteluihin.

Ehdotetun 6 §:n ensimmäiseen virkkeeseen ehdotamme vielä selvennyksenä lisättävän voimassaolevan säädöksen mukaisesti sanaa ”silloinkin”, jolloin virke olisi seuraava:

”Valtion erityisrahoitusyhtiö voi myöntää vientitakuun erityisriskinottona silloinkin, kun vientiin tai ulkomaille suuntautuvaan investointiin tai niiden rahoitukseen liittyvä riski on niin suuri, että tavanomaisen riskiarvioinnin perusteella vientitakuuta ei voitaisi myöntää”.

Tämä korostaisi sitä, että erityisriskinotossa on kyse poikkeuksesta tavanomaiseen riskinottoon.

Lopuksi toteamme teknisenä muutuskommenttina, että hallituksen esityksessä on vielä useita viittauksia ehdotettuun uuteen 6 a §:ään, vaikka lopullisessa esityksessä ehdotetaan nykyisen 6 §:n muuttamista.

Finnvera Oyj

Risto Huopaniemi

Risto Huopaniemi
Finnvera Oyj